

Školní preventivní program 2025/26

Základní údaje

Název organizace:

Základní škola u Říčanského lesa, Školní 2400/4, Říčany, okres Praha - východ

Ředitel (Statutární zástupce):

Mgr. Dalibor Dudek

Adresa: Školní 2400, 251 01 Říčany

Škola a její vnitřní zdroje

Charakteristika školy

3. ZŠ u Říčanského lesa je velkou sídlištní úplnou školou s prvním až devátým ročníkem. Do školy dochází více než 680 žáků z různého sociálního prostředí. Budova školy se skládá ze tří pavilonů, které reprezentují jednotlivé stupně, žáci se tak na chodbách školy velmi často setkávají.

Škola je vybavena počítačovými učebnami, učebnami s projektory a učebnami, které dobře slouží preventivním programům.

Základním dokumentem vymezujícím práva a povinnosti zaměstnanců školy, rodičů a žáků je Školní řád.

Programy prevence mají v naší škole dlouhou tradici již od svého založení.

Rizikové faktory v naší škole

Na základě zkušeností z loňského roku se letos zaměříme na prevenci těchto projevů rizikového chování

- Šikana, kyberšikana a online komunikace, agresivní chování

- Nové online fenomény
- Nikotinismus a další nové látkové závislosti
- Poruchy příjmu potravy
- Rasismus a xenofobie

Školní poradenské pracoviště

Školní poradenský tým tvoří dva metodici prevence, dvě výchovné poradkyně, školní psycholožka, speciální pedagog a kariérní poradce. Úzce spolupracují s třídními učiteli i vedením školy. Každý měsíc se koná společná porada, kde se domlouvají další kroky a rozdělují úkoly. Na schůzkách se pravidelně účastní i zástupce vedení školy a vedoucí asistentů.

Vedoucím ŠPP je Mgr. Vojtěch Vytiska, metodik prevence pro 2. stupeň, který má desetiletou praxi a absolvoval specializační kurz na Univerzitě Karlově. Metodickou prevence pro 1. stupeň je Mgr. Eliška Babková, absolventka kurzu u společnosti INFRA.

Psycholožka je ve škole tři dny v týdnu. Obě výchovné poradkyně i speciální pedagogové jsou k dispozici podle potřeb žáků i rodičů.

Informace o činnosti ŠPP jsou pravidelně aktualizovány na nástěnce u šaten a na webových stránkách. Ve všech třídách visí kontakty na Linku bezpečí, OSPOD a schránku důvěry. Aktuální informace, dokumenty i newslettery jsou k dispozici také na nástěnce v systému Bakaláři.

Kontakty na pracovníky ŠPP

- Výchovná poradkyně pro 1. stupeň: Helena Dušková helena.duskova@zs.ricany.cz
- Výchovná poradkyně pro 2. stupeň: Michaela Kratochvílová m.kratochvilova@zs.ricany.cz
- Školní metodička prevence pro 1. stupeň: Eliška Babková eliska.babkova@zs.ricany.cz
- Školní metodik prevence pro 2. stupeň a vedoucí ŠPP: Vojtěch Vytiska vojtech.vytiska@zs.ricany.cz; 724 590 933
- Školní psycholožka: Anna Novotná anna.novotna@zs.ricany.cz
- Školní speciální pedagožka: Lenka Šourková lenka.sourkova@zs.ricany.cz a Lea Nováková lea.novakova@zs.ricany.cz
- Kariérní poradenství: Daniela Kótka daniela.kotka@zs.ricany.cz

Vnější zdroje

Škola pravidelně spolupracuje s institucemi jako jsou [OSPOD](#), Policie ČR, městská policie, PPP a [Středisko výchovné péče Klíčov](#). Dlouhodobými partnery jsou také organizace [Cesta Integrace](#), [Projekt Odyssea](#), [SlowTech](#) a [E-bezpečí](#). Nově navazujeme spolupráci se společností [SOFA](#).

Ve městě je dostupná široká nabídka mimoškolních aktivit, včetně [nízkoprahového klubu Cesta](#), který je určen dětem a dospívajícím.

Podrobný přehled realizovaných aktivit najdete ve zprávě školního metodika prevence za rok 2024/25 (viz příloha). Kontakty získáte prokliknutím příslušných odkazů.

Monitoring rizikového chování

Rizikové chování ve škole sledují především třídní učitelé, kteří jsou pro žáky i rodiče první kontaktní osobou. Významnou roli hraje také aktivní dozor během přestávek – pedagogové sledují dění nejen ve třídách, ale i na chodbách, toaletách, v šatnách a u jídelny.

Pokud se objeví problém, třídní učitel informuje školního metodika prevence. Další postup pak řešíme společně v týmu školního poradenského pracoviště.

Používané nástroje monitoringu:

- **SORAD analýza vztahů a klimatu** (2. stupeň)
- **Dotazníky klimatu a motivace** (zejména 1. stupeň)
- **Online schránka důvěry „Nenech to být“** i fyzická schránka ve škole
- **Pravidelné třídnické hodiny s reflexí** a možností anonymního sdílení
- **Zápisy z incidentů** ve vnitřním sdíleném systému ŠPP

Signály, kterým věnujeme zvýšenou pozornost:

- výrazné změny chování (stažení, výbuchy, podrážděnost)
- změny ve fyzickém vzhledu (výrazné hubnutí, zanedbání hygieny)
- opakované stížnosti na vztahy nebo odmítání školy

- náznaky sebepoškozování, poruch příjmu potravy nebo závislostního chování
- časté fyzické potíže bez zjevné příčiny (bolesti břicha, hlavy)

Získané poznatky pomáhají cíleně směřovat prevenci a včas zachytit problémy, které by jinak mohly zůstat skryté.

Legislativa

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019 –2027.

Zákon č.65/2017Sb. O ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Zákon č. 561/2004 Sb. Školský zákon

Vyhláška č.72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních

Metodické pokyny MŠMT k jednotlivým typům rizikového chování, které jsou volně ke stažení.

Krátkodobé cíle (2025/26)

- Podpořit **bezpečné začlenění žáků s odlišným mateřským jazykem** do kolektivu.
- Posílit **edukaci o rizicích v online prostoru** (kyberšikana, hate speech, závislost, deepfake).
- Reagovat na **aktuální digitální fenomény**: online hazardní platformy, tzv. „dětské investování“, OnlyFans apod.
- Systematicky rozvíjet **emoční a vztahovou gramotnost žáků** – práce se stresem, seberegulací, frustrací.
- Věnovat zvýšenou pozornost **prevenci sebepoškozování a poruch příjmu potravy** (na základě zpětné vazby rodičů).
- Upevnit **síť pomoci ve škole** – zajistit, aby každý žák věděl, na koho se může obrátit.
- Zlepšit **informovanost rodičů o preventivních aktivitách a dění ve třídách**.
- Pokračovat v prevenci **tabakismu, návykových látek a dalších nových návykových látek**
- Zdokonalit **monitoring třídních vztahů** pomocí nástrojů jako SORAD, dotazníky a třídnické reflexe.

Dlouhodobé cíle (výhled 2–3 roky)

- Budovat **bezpečné, důvěryhodné a vztahově zdravé školní prostředí**.
- Posilovat **důvěru mezi žáky, rodiči a učiteli** – prevence má být sdílenou odpovědností.
- Vytvořit školu jako **otevřený prostor pro vzdělávání a podporu rodičů** – formou besed, newsletterů a poradenství.

- Vést žáky k **odpovědnému chování offline i online**, včetně kritického myšlení a mediální gramotnosti.
- Učit děti **přebírat odpovědnost za své chování**, zvládat konflikty a hledat pomoc včas.

Zpětná vazba

Na jaře 2025 jsme oslovili rodiče žáků anonymním dotazníkem zaměřeným na práci školního poradenského pracoviště. Výsledky ukázaly, že většina rodičů dobře hodnotí vstřícnost a profesionalitu pracovníků ŠPP, oceňují také možnost osobního kontaktu. Zároveň se ukázalo, že část rodičů nezná přesně kompetence jednotlivých členů týmu a jen málo z nich aktivně využívá webové stránky ŠPP. Rodiče rovněž vyjádřili silný zájem o témata jako je zvládání emocí, duševní zdraví, rizika sociálních sítí nebo sebepoškozování. Tyto podněty se promítly do úprav preventivního programu pro školní rok 2025/26.

Plánované aktivity

Díky prostředkům od zřizovatele a získaným prostředkům z dotace Středočeského kraje jsme letos schopni realizovat následující aktivity.

Pro žáky

1. Dlouhodobý program primární prevence (5.–9. ročník)

- **Cíl:** Předcházet rizikovému chování, posilovat vztahy ve třídách a zdravé sebevědomí.
- **Metoda:** Čtyřhodinové interaktivní bloky vedené externími lektory, dle zpětné vazby z předchozích let.
- **Témata:** šikana, agrese, rasismus, záškoláctví, návykové látky, PPP, závislosti (včetně hazardu a digitálních her).
- **Zhodnocení plánu:** Program bude plošně realizován ve všech třídách 5.–9. ročníku, nově doplníme o prostor pro reflexi po realizaci v rámci třídnických hodin. První stupeň pokryjeme z vlastních kapacit (ŠPP, třídní učitelé).

2. Dopravní výchova (4. ročník)

- **Realizátor:** Cesta integrace
- **Cíl:** Prevence úrazů a nehod v dopravním prostředí, podpora bezpečného chování dětí.
- **Metoda:** Zážitkový program pro 3 třídy, 2 opakování v průběhu roku.

3. Workshopy: Internet a zdravé digitální návyky (2.–4. ročník)

- **Realizátor:** SlowTech Institut
- **Cíl:** Základy digitální hygieny, bezpečné chování online, porozumění vlivu obrazovek.
- **Metoda:** Interaktivní workshop přiměřený věku dětí.

4. Workshopy: Zdravé stravovací návyky a pohyb (6.–7. ročník)

- **Realizátor:** Školní poradenské pracoviště
- **Cíl:** Podpořit zdravý vztah k tělu, jídlu a pohybu, prevence poruch příjmu potravy.
- **Metoda:** Práce s mýty, sebepojetím, skupinová reflexe.

5. Semináře pro mladší ročníky: vztahy, šikana, kyberšikana (2.–4. ročník)

- **Realizátor:** Lektor Policie ČR
- **Cíl:** Podpořit bezpečné vztahy ve třídách, porozumění šikaně a jejím formám, včetně kyberšikany.
- **Metoda:** Krátké interaktivní semináře o rozsahu 1 vyučovací hodiny, vedené po skupinách v průběhu 2.–4. vyučovací hodiny. Součástí jsou videoukázky, diskuse a reflexe.
- **Zhodnocení plánu:** Semináře budou probíhat v první třetině školního roku a představují důležitý základ pro prevenci narušení vztahového klimatu již na 1. stupni. V případě potřeby bude dohodnut náhradní termín.

6. Zdravý zoubek (1. ročník)

- **Realizátor:** SZÚ
- **Cíl:** Prevence zubního kazu a podpora správné ústní hygieny u mladších žáků.
- **Metoda:** Zábavně-vzdělávací program zaměřený na praktický nácvik, správné návyky a motivaci k péči o zuby.
- **Zhodnocení plánu:** Program reaguje na dlouhodobě podceňovanou oblast zdravotní prevence u nejmladších žáků. Umožňuje spojení edukace a praktického nácviku.

7. Prevence kouření hravě (3. ročník)

- **Realizátor:** SZÚ
- **Cíl:** Seznámit děti s riziky kouření a vést je k odmítavému postoji vůči nikotinovým výrobkům.
- **Metoda:** Interaktivní program s příběhem, ukázkami a zapojením dětí do řešení situací.
- **Zhodnocení plánu:** Program efektivně spojuje prevenci a zážitkové učení, vhodný jako součást kontinuální práce s tématem nikotinu od nižších ročníků.

8. Peer program (žáci 9. ročníku)

- **Realizátor:** vybraní žáci s podporou ŠPP
- **Cíl:** Podpořit mezigenerační dialog a budovat dovednosti žáků v roli předávajících.
- **Možná témata (hlasování mezi žáky):**
 - Nikotin a tlak vrstevníků
 - Emoce a zvládání stresu
 - Digitální svět očima nás – co nás baví a co bolí
 - Přátelství a hranice v kolektivu

Pro rodiče

9. Besedy pro rodiče – výběr témat dle preferencí

- **Realizátor:** ŠPP
- **Cíl:** Nabídnout rodičům oporu a praktické rady v oblasti výchovy, vztahů a prevence.
- **Nabídnutá témata (hlasování v září):**
 - Digitální svět a první mobil (děti 1.–5. ročník)
 - Sebepoškození a úzkosti u dospívajících
 - Jak mluvit s dítětem o vztazích, intimitě a hranicích
 - Riziko OnlyFans, online výzvy a investice
 - Co dělat, když se mé dítě stahuje nebo ztrácí motivaci

10. Tvorba a rozesílání newsletterů pro rodiče

- **Realizátor:** Školní metodik prevence
- **Cíl:** Informovat rodiče o aktuálních tématech, seminářích a možnostech podpory.
- **Způsob:** 3x ročně e-mailem + v Bakalářích, srozumitelná forma s odkazy a doporučeními.

11. Aktualizace webových stránek ŠPP

- **Realizátor:** Školní metodik prevence
- **Cíl:** Zajistit lepší dostupnost informací a orientaci rodičů i žáků.
- **Metoda:** Pravidelná správa, přidávání přehledných sekcí „Co dělat, když...“, aktuality, krizové kontakty.

Pro pedagogy

12. Sociometrie (5.–9. ročník)

- **Realizátor:** Školní metodik prevence + třídní učitelé
- **Cíl:** Diagnostika vztahového klimatu ve třídách, identifikace podpůrných i ohrožených vazeb.
- **Metoda:** Orbitální sociogramy a třídnické reflexe, využití výstupů při preventivních intervencích.

13. Workshop pro asistentky pedagoga: Deeskalační techniky

- **Realizátor:** SOFA
- **Cíl:** Rozvoj dovedností pro zvládání náročných situací a zklidnění rozrušeného žáka.
- **Metoda:** Praktický trénink, modelové situace.

14. Workshop pro pedagogy: Jak pečovat o vlastní psychickou pohodu

- **Realizátor:** SOFA
- **Cíl:** Prevence syndromu vyhoření, práce se stresem a psychosomatickými reakcemi.
- **Metoda:** Interaktivní seminář, praktické nástroje, sebereflexe.

15. Workshop pro pedagogy: Jak vytvářet inspirativní a klidné prostředí

- **Realizátor:** SOFA

- **Cíl:** Posílení schopnosti učitelů ovlivňovat školní klima a podporovat duševní pohodu.
- **Metoda:** Workshop s praktickými příklady z výuky.

16. Navázání užší spolupráce se školním parlamentem a rodičovským spolkem

- **Realizátor:** Školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy
- **Cíl:** Zapojit žáky i rodiče do tvorby a reflexe preventivních aktivit, získávat zpětnou vazbu a podněty ke zlepšení z první ruky.
- **Metoda:** Pravidelná setkání v roli **fokusových skupin**, jejichž úkolem bude hodnotit, komentovat a spoluvytvářet preventivní program školy.
- **Zaměření:** témata besed, návrhy newsletterů, reflexe klimatu ve třídách, nápady na peer aktivity.
- **Zhodnocení plánu:** Věříme, že aktivní zapojení žáků i rodičů do preventivní kultury školy posílí důvěru, relevance programů a schopnost včas reagovat na nové výzvy.

Dokumenty řídící prevenci rizikového chování

Prevence rizikového chování se v naší škole řídí těmito dokumenty:

Školní řád

Základní rámec pravidel chování a soužití ve škole. Obsahuje také pravidla pro udělování pochval, řešení přestupků a postupy při porušování školního řádu. Součástí je aktualizovaný dokument *Pravidla udělování pochval a opatření k posílení kázně*.

Strategie proti šikaně

Strategický dokument školy zaměřený na prevenci, včasné rozpoznání a řešení šikany. Definiuje základní pojmy, vymezuje typy a fáze šikany, identifikuje rizikové a ochranné faktory a stanovuje konkrétní kroky k vytvoření bezpečného školního prostředí.

Krizový plán školy

Soubor závazných postupů při výskytu různých forem rizikového chování a krizových situací ve škole. Obsahuje konkrétní scénáře a metodická doporučení pro pedagogy i vedení školy, včetně kontaktů na podpůrné instituce.

Strategie proti školní neúspěšnosti

Dokument, který slouží jako nástroj pro včasné rozpoznání a řešení školního neúspěchu. Pomáhá učitelům identifikovat žáky v ohrožení, hledat příčiny potíží a plánovat podpůrná opatření ve spolupráci s poradenským týmem.

Program prevence – témata, dovednosti, znalosti a způsobilosti

Podpůrný dokument určený především třídním učitelům a vyučujícím, který usnadňuje plánování a realizaci preventivních témat ve výuce i třídnických hodinách. Obsahuje přehled klíčových témat a dovedností podle ročníků i typů rizikového chování.

Vyhotovil: Mgr. Vojtěch Vytiska, školní metodik prevence

Dne: 16.07.2025

Příloha 1

Závěrečná zpráva školního metodika prevence 2024/25

1) Škola a její preventivní program

Preventivní program byl vytvořen na základě kombinace profesní zkušenosti a diskuze s vedením školy i učitelským sborem. Opírá se o analýzu aktuální situace školy, výskyt rizikového chování v předchozím školním roce a zohledňuje také reálné finanční možnosti včetně dostupných grantových výzev.

2) Realizované aktivity

Každá aktivita byla zaměřena na konkrétní formy rizikového chování nebo na posilování ochranných faktorů v prostředí školy. Důraz byl kladen na srozumitelnost, věkovou přiměřenost a propojení se školní realitou.

1. Dlouhodobý program primární prevence (5.–9. ročník)

- Cíl: Předcházet rizikovému chování a podpořit zdravé sociální klima ve třídě.
- Metoda: Interaktivní bloky (4 vyučovací hodiny), realizované externími lektory s podporou třídních učitelů.
- Témata: šikana, agrese, záškoláctví, rasismus, závislosti, rizikové sporty, PPP, hazardní chování.

- Zhodnocení: Program byl realizován plošně ve všech třídách 5. - 9. ročníku. Velkou přidanou hodnotou bylo přizpůsobení témat konkrétní třídě a prostor pro diskusi. Do budoucna uvažujeme o navazující reflektivní hodině, kde by si žáci mohli v klidu zpracovat získané poznatky.

2. Dopravní výchova (4. ročník)

- Realizátor: Cesta integrace
- Cíl: Posílit praktické dovednosti dětí v dopravním provozu a prevence nehod.
- Metoda: Zážitek, diskuse, pohybová aktivita.
- Zhodnocení: Program se setkal s pozitivní odezvou dětí i učitelů, navazoval na tematiku bezpečného chování v běžném životě.

3. Sociometrie ve vybraných třídách

- Realizátor: Školní metodik prevence ve spolupráci s třídními učiteli
- Cíl: Diagnostikovat vztahy ve třídě, identifikovat žáky v ohrožení a podporu zdravého klimatu.
- Metoda: Dotazníková šetření a orbitální sociogramy.
- Zhodnocení: Výsledky pomohly třídním lépe porozumět vztahové dynamice a upravit přístup k práci s kolektivem.

4. Beseda pro rodiče: Můj první telefon

- Realizátor: SlowTech, financováno z O2 Chytrá škola
- Cíl: Pomoci rodičům s nastavením zdravých digitálních návyků u dětí.
- Metoda: Odborná beseda s diskusí, praktické ukázky nastavení mobilů.
- Zhodnocení: Velmi pozitivní ohlasy rodičů, kteří ocenili konkrétní rady i přístupnost tématu.

5. Workshop pro učitele: Videohry, sítě a pornografie

- Realizátor: SlowTech, financováno z O2 Chytrá škola
- Cíl: Zvýšit informovanost učitelů o digitálních návycích žáků a rizicích online prostředí.

- Metoda: Prezentace, diskuse, příklady z praxe.
- Zhodnocení: Učitelé ocenili otevřený styl a aktuální informace. Přispělo k lepšímu porozumění světu žáků.

6. Peer program „Den bez kouře“ v rámci kampaně SZÚ #bud’nikotinfree (3.–8. ročník)

- Realizátor: Žáci 9. ročníku
- Cíl: Zvýšit povědomí o rizicích nikotinových výrobků a podpořit zdravý životní styl.
- Metoda: Stanoviště, prezentace, interaktivní aktivity připravené staršími žáky.
- Zhodnocení: Skvělá ukázka mezigenerační spolupráce. Mladší žáci oceňovali osobní příběhy a přirozený jazyk, obsadili jsme druhé místo v naší kategorii.

7. Revolution Train (8. ročník)

- Realizátor: Město Říčany
- Cíl: Prožitkovou formou ukázat důsledky závislosti a kriminálního chování.
- Metoda: Interaktivní jízda vlakem s dramatizací příběhu.
- Zhodnocení: Silný emocionální zážitek, který otevírá prostor k následnému rozhovoru. Je vhodné navázat doprovodným programem ve škole.

8. Prevence kouření (4. třídy)

- Realizátor: Školní metodik prevence pro 1. stupeň
- Cíl: Hravou formou ukázat žákům jak a kdy vzniká závislost na nikotinu a proč je těžké se jí zbavit.
- Metoda: Výukové video “Lepší je nezačít”, informace o složení a škodlivosti cigaretového kouře (nekuřátka), pravda a mýty o kouření – dotazník, debata.
- Zhodnocení: Velmi silné reakce dětí na to, že závislost vzniká právě v dětském věku. Informace o finančním zatížení rodiny, kde se kouří a diskuze nad možností, jak dané finance využít efektivněji.

9. Šetři své plíce (5. třídy)

- Realizátor: Fakultní Thomayerova nemocnice
- Cíl: Hravou formou ukázat žákům jaké nemoci může kouření vyvolat.
- Metoda: Praktická demonstrace odmítnutí cigarety.
- Zhodnocení: Kvalitní nácvik odmítnutí cigarety v rámci skupiny, vrstevníků.

10. O Červené Karkulce aneb jak se zdravě chovat v kybersvětě (2. třídy)

- Realizátor: Husova knihovna Říčany – dětské oddělení
- Cíl: Základní informace o kladech a záporech pohybu ve virtuálním světě.
- Metoda: Promítnutí animované pohádky a přirovnávání Karkulčiny cesty a dobrodružství k životu v kybersvětě.
- Zhodnocení: Předání informací, proč chránit osobní údaje a na koho se obrátit, když se mi něco nelíbí. Zhodnocení, že pokud se chovám v kybersvětě bezpečně, nemusím se ho bát.

11. Jeden svět na školách (4. třídy)

- Realizátor: Husova knihovna Říčany – dětské oddělení
- Cíl: Seznámení se s funkcí internetových vyhledávačů, klíčových slov.
- Metoda: Krátké animované filmy.
- Zhodnocení: Přínosná diskuze o digitálním světě. Vyzkoušení sady pro ověřování pravdivosti informací na internetu a v médiích s využitím 5 klíčových otázek: KDO? CO? KOMU? JAK? PROČ? Zhodnocení svého času – digitální technologie/jinak strávený čas. Příklady na řešení kyberšikany.

12. Aktualizace webu ŠPP

- Realizátor: Školní metodik prevence
- Cíl: Zajistit dostupnost a přehlednost informací o pomoci ve škole pro rodiče, žáky i učitele.
- Metoda: Pravidelná správa, doplňování obsahu a zjednodušení orientace.
- Zhodnocení: Web slouží jako užitečný nástroj podpory, ale z rodičovské zpětné vazby víme, že je třeba ho lépe propagovat.

13. Aktualizace Krizového plánu školy

- Realizátor: Školní metodik prevence ve spolupráci s vedením školy
- Cíl: Zajistit, aby škola měla aktuální a funkční návod, jak postupovat v situacích ohrožujících zdraví, bezpečí a duševní pohodu žáků.
- Metoda: Revize podle nejnovějších metodických doporučení MŠMT (včetně příloh č. 5, 16, 18 a 21), tvorba praktických scénářů, přehledových handoutů a zjednodušených postupů pro učitele.
- Zhodnocení: Krizový plán je nyní přehlednější, více reflektuje reálné situace ze školního prostředí a je lépe použitelný v praxi. Nově obsahuje přímé odkazy, QR kódy na kontakty a konkrétní scénáře (např. při podezření na sebepoškození, domácí násilí, kyberšikanu nebo hazardní chování).

3) Výskyt rizikového chování

Ve školním roce 2024/25 jsme se na naší škole setkali s několika projevy rizikového chování, zejména s užíváním návykových látek (včetně nikotinových), záškoláctvím a případy vandalizmu. Zaznamenali jsme také jednotlivé situace spojené s ostrakizací, podezřením na šikanu a projevy závislostního chování. Celkově však výskyt rizikového chování z našeho pohledu nepřekročil běžnou úroveň.

Ve školním roce 2024/25 jsme na škole řešili celkem **31 zaznamenaných případů** rizikového chování, z nichž část měla opakovaný výskyt v rámci jedné třídy nebo u jednotlivých žáků. Nejčastěji šlo o:

- **Porušování školního řádu v souvislosti s návykovými látkami** – 6 případů
(vapování na školních akcích, užití nikotinových sáčků, kouření, případ užití extáze).
→ Řešení: okamžitý kontakt rodičů, OSPOD a Policie ČR (u extáze), snížení známky z chování, individuální pohovor, preventivní bloky ve třídách.
- **Projevy fyzické či slovní agrese** – 6 případů
(napadení spolužáka, vyhrožování, agresivní chování vůči učiteli, násilí na zastávce, přinesení nože do školy).
→ Řešení: kázeňská opatření (DTU, NTU), schůzky s rodiči, zapojení asistenta, nabídka návštěvy psychologa, posílení dozoru.
- **Podezření na šikanu / ostrakizaci** – 5 případů
(posmívání, zesměšňování, izolace spolužáka, podezření na skupinové ubližování).
→ Řešení: prošetření ve spolupráci s metodikem prevence a psychologkou, třídnické hodiny s preventivním obsahem, individuální práce s aktéry.
- **Projevy extremismu a rasismu** – 2 případy
(hákový kříž na lavici, rasistické kresby a texty ve třídách).
→ Řešení: kázeňská opatření (DTU, vyloučení z exkurze), tematické bloky k extremismu a

symbolice, třídní diskuze, preventivní programy k rasismu a xenofobii.

- **Závislostní chování v online prostředí (netolismus)** – 2 případy
→ Řešení: konzultace s rodiči, doporučení odborné pomoci, informování učitelů, sledování stavu.
- **Vandalismus a poškozování majetku** – 1 případ
→ Řešení: úhrada škody, pohovor s rodiči, třídnická reflexe.
- **Záškoláctví a dlouhodobé absence** – 2 případy
→ Řešení: vyžádání lékařského potvrzení, Plán pedagogické podpory, komunikace s OSPOD.

Shrnutí přijatých opatření

Všechny případy byly řešeny v souladu se školním řádem a krizovým plánem školy. Nejčastější formy reakce:

- individuální pohovor se žákem a rodiči,
- udělení kázeňských opatření (DTU, NTU, ŘŠ),
- zapojení školního poradenského pracoviště, případně OSPOD či Policie ČR,
- tematické preventivní bloky ve třídě,
- dlouhodobé sledování žáka a spolupráce s externími institucemi.

Přestože počet řešených incidentů není alarmující, jejich povaha ukazuje na potřebu pokračovat v cílené prevenci v oblastech:

1. užívání návykových látek,
2. posilování bezpečných vztahů ve třídách,
3. prevence agresivního chování,
4. rozvoj mediální a digitální gramotnosti s důrazem na rizika online prostředí.

V uplynulém roce se podařilo realizovat široké spektrum preventivních aktivit zaměřených na žáky, učitele i rodiče. Velkým přínosem byla aktualizace některých **klíčových dokumentů, zejména Krizového plánu školy**. Na druhou stranu, některé plánované aktivity se vzhledem k časovým a organizačním možnostem školy nepodařilo uskutečnit.

Pozitivním signálem je obnovené využívání **elektronické schránky důvěry** ze strany žáků, což vnímáme jako důkaz toho, že se nebojí otevřeně sdílet své obavy a potřeby. Na základě zpětné vazby od rodičů plánujeme pro příští školní rok posílit portfolio aktivit ŠPP směrem k nim a zároveň nadále rozšiřovat nabídku podpory pro žáky.

Doporučujeme průběžně sledovat **webové stránky ŠPP a nástěnku v systému Bakaláři**, kde zveřejňujeme aktuální informace, nabídky programů i důležité kontakty.

Uvědomujeme si, že před školou i školním poradenským pracovištěm **stojí nové výzvy, které souvisejí s rychlým vývojem digitálního prostředí a proměnou rizikového chování dětí a dospívajících**. Stále častěji se objevují témata spojená s online platformami typu OnlyFans, s různými formami online hazardu, investičních aplikací nebo nevhodného sdílení obsahu na sociálních sítích. Tato rizika jsou často subtilnější, méně viditelná pro dospělé a zároveň velmi intenzivní ve světě žáků.

Jsme si vědomi nutnosti těmto jevům lépe porozumět a hledat přístup, který nebude pouze represivní, ale především preventivní, podpůrný a otevřený dialogu. I proto v příštím školním roce rozšíříme zaměření některých preventivních aktivit právě o tato nová témata.

Tato zpráva je součástí přílohy Školního preventivního programu pro školní rok 2025/26.

Vyhotovil: Mgr. Vojtěch Vytiska, školní metodik prevence

Dne 16.07.2025

Příloha 2

Zásady komunikace s rodiči v krizových situacích

Pokud škola zjistí nebo pojme důvodné podezření, že dítě prožívá krizovou situaci (např. týrání, zneužívání, závažné vztahové problémy, sebepoškozování), je klíčová citlivá, věcná a strukturovaná komunikace s rodiči nebo zákonnými zástupci.

Obecné zásady komunikace

Škola dodržuje následující postupy:

- **Komunikace s rodiči probíhá pouze po předchozí konzultaci s vedením školy nebo školním poradenským pracovištěm (ŠPP).**
- Vystupujeme vždy **věcně, klidně, bez obviňování** a v jazyce, kterému rodiče rozumí.
- Vyhýbáme se spekulacím – hovoříme pouze o tom, co **víme nebo pozorujeme**.
- Dítě **nekonfrontujeme s rodiči** bez přípravy a přítomnosti odborného pracovníka.
- O průběhu komunikace je veden stručný **zápis**.

Doporučený průběh schůzky

1. **Přivítání** a vytvoření bezpečného prostoru.
2. **Popis situace**: Co jsme zaznamenali nebo zjistili (věcně, bez spekulací).
3. **Vyjádření obav**: Co nás na chování žáka nebo situaci znepokojuje.

4. **Dotaz na pohled rodiče:** Co k tomu mohou říci oni sami?
5. **Společné hledání řešení:** Nabídka pomoci, postup školy, doporučení kontaktů.
6. **Závěr a shrnutí:** Co si vzájemně odnášíme, případně termín další schůzky.

Specifika komunikace u podezření na týrání, zneužívání či zanedbávání (syndrom CAN)

- **S rodiči dítěte nelze o podezření mluvit**, pokud by to mohlo:
 - zmařit šetření,
 - zvýšit riziko pro dítě,
 - ztížit spolupráci s OSPOD nebo policií.
- V takových případech škola **kontaktuje OSPOD** bez vědomí rodičů.
- Rodiče jsou informováni teprve **v souladu s pokyny OSPOD**.

Škola má pro tyto situace připraveny:

- přehledné kontakty na krizové organizace,
- pravidla pro kontaktování OSPOD (viz krizový plán),
- školený tým ŠPP, který umí komunikaci odborně vést.

Příloha 3

Plán rozvoje školního poradenského pracoviště (ŠPP)

Na základě zpětné vazby z dotazníků, pozorování ve škole, rozhovorů s učiteli a žáky i sebereflexe týmu ŠPP stanovujeme následující cíle a konkrétní kroky, které povedou k lepšímu fungování školního poradenského systému.

1. Zpřehlednit a zpřístupnit služby ŠPP rodičům

Aktivity:

- vytvoření přehledného letáku a plakátu „Co dělá ŠPP a komu pomáhá?“ (září–říjen 2025),
- aktualizace webových stránek ŠPP včetně sekce *Časté otázky (FAQ)*,
- krátká prezentace ŠPP na třídních schůzkách (listopad 2025) a na sociálních sítích školy

Evaluace:

- sledování návštěvnosti webu,

2. Zavést pravidelnou zpětnou vazbu na preventivní aktivity

Aktivity:

- evaluace každé preventivní besedy/workshopu
- pololetní reflexe třídnických hodin (se žáky a učiteli),
- pravidelný sběr anonymních podnětů do schránky důvěry

Evaluace:

- vyhodnocení zpětné vazby a její zapracování do dalších aktivit,
- sestavení souhrnné zprávy zpětné vazby pro tým ŠPP (červen 2026).

3. Posílit spolupráci s třídními učiteli při řešení vztahových problémů

Aktivity:

- metodická podpora při sociometrickém šetření (SORAD – podzim 2025),
- nabídka podpory při třídních kruzích a komunitních aktivitách,
- vytvoření stručné „kuchařky“ pro řešení problémů ve třídě v rámci Krizového plánu (leden 2026).

Evaluace:

- reflektivní rozhovory s vybranými třídními učiteli (únor–březen 2026),
- sledování případů, kde byla poskytnuta podpora a vývoj situace ve třídě.

4. Prohloubit kompetence ŠPP v oblasti duševního zdraví a krizové intervence

Aktivity:

- účast členů ŠPP na relevantních akreditovaných školeních (např. sebepoškozování, trauma, syndrom CAN),
- interní sdílení poznatků formou minischůzek a kazuistických porad,
- vytvoření zásobníku podpůrných materiálů (letáky, seznam kontaktů, modelové situace),

Evaluace:

- autoevaluace ŠPP (únor 2026),
- zapracování zkušeností do krizového plánu školy.

5. Vybudovat udržitelný systém žákovského zapojení do prevence

Aktivity:

- vytvoření peer skupiny školních influencerů (9. ročník – říjen 2025),
- pravidelné setkání s žákovským parlamentem (min. 1× za čtvrtletí),
- zapojení žáků do tvorby preventivních kampaní (např. Den bez kouře),
- soutěž *“Jak bych vysvětlil mladším, co je Linka bezpečí“*.

Evaluace:

- miniinterview se zapojenými žáky (květen 2026),
- dotazníkové zjištění dopadu u mladších spolužáků,
- fotodokumentace a prezentace výstupů na sociální síť školy

Vyhodnocování plánu

Plnění rozvojového plánu bude každoročně vyhodnoceno v rámci **zprávy školního metodika prevence**. Kromě popisu aktivit bude součástí:

- přehled splněných a nesplněných kroků,
- zhodnocení dopadů (kvantitativní i kvalitativní),
- návrhy na úpravy pro další školní rok.